

Lausuntopyyntö: luonnos valtioneuvoston asetukseksi vesihuollosta

Tekninen lautakunta 12.06.2025 § 50
345/14.05.00/2025

Valmistelija tekninen johtaja Matti Vesava

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää mm. kaupungeilta ja kunnilta lausuntoa valtioneuvoston vesihuoltoasetusluonnoksesta.

Hallituksen esitys vesihuoltolain muuttamiseksi esittää, että eduskunnan päätös vesihuollon omistajuudesta pannaan täytäntöön. Päätös perustuu kansalaisaloitteeseen: ” Vesi on meidän ”. Muilla ehdotetuilla muutoksilla kehitetään luonnoksen laatijan mukaan vesihuollon suunnittelujärjestelmää, selkeytetään kunnan vesihuollon järjestämisvelvollisuutta, selkeytetään vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden määrittelyä ja kiinteistöjen liittymisvelvollisuutta laitoksen putkistoon, parannetaan vesihuoltolaitoksen taloudenpitoa, parannetaan vesihuoltomaksujen kustannusten kattamista ja läpinäkyvyyttä sekä tehostetaan lain mukaista valvontaa.

Luonnoksen laatijan mukaan tavoitteena on mm.:

- kunnan vesihuoltosuunnitelman sisällön tarkentaminen ja muuttaminen
- omaisuushallinnan sisällön muutokset ja sen ajan tasalla pitäminen
- varautumissuunnitelman sisällön tarkentaminen ja täydentäminen
- vesihuoltolaitoksen toiminnan turvaaminen
- vesihuollon poikkeamista ilmoittaminen
- asiakastiedotuksen laajentaminen ja tarkentaminen
- vesihuoltolaitoksen tunnuslukujen keräys
- vesihuoltolaitokseen tietojärjestelmien ylläpitäminen

Kaikki luonnosasetuksen kohdat ovat tärkeitä ja niiden aikaisempaa sisältöä on tietysti jo aiemmin toteutettu ja noudatettu. Nyt kuitenkin on selkeästi laajennettu kokonaisuuksia ja annettu lisävastuita kunnille ja vesihuoltolaitoksille sekä toisaalta myös tarkennettu asioita myös kokonaisuutta silmällä pitäen.

Asetuksen eri kohtien sisältöjen tarkastelua:

2 §:

- yleiset tiedot vesihuoltolaitoksesta ja sen omistajajärjestelyistä
- vastuullisten vesihuoltolaitosten viranomaistiedot
- laitosten kehittäminen

3 §:

- vesihuoltolaitosomaisuus
- omaisuuden ylläpito: kuntotutkimukset, kunnostussuunnitelmat, investointiohjelma, toteutus
- pitkän aikavälin taloussuunnitelma, myyntiennusteet
- riskiarvioinnit
- omaisuudenhallintasuunnitelman tarkistus ja päivitys

4 §:

- varautuminen, varautumissuunnitelma
- tunnistukset ja analyysit vaaroista
- toimenpiteet eri tilanteissa
- viestintä, harjoittelu
- varautumisen ylläpito

5 §:

- toiminta palveluiden turvaamiseksi, yhteistyö eri tahojen kanssa
- henkilövaraukset

6 §:

- vesihuoltolaitoksen poikkeamista ilmoittaminen

7 §:

- asiakkaalle toimitettavat tiedot
- määrä, laatu, hinta, hintamuutokset

8 § :

- tiedottaminen loppukäyttäjille

9 §:

- toimintakertomus
- tunnusluvut

10 §:

- tietojärjestelmätietojen toimittaminen

Asetusluonnoksen sisältö tulee lisäämään kaupunkien ja kuntien ja eri vesihuoltolaitosten työmäärää ja tämä tulee kyllä huomioida talousarviossa kun niitä laaditaan ja hyväksytään. Kustannukset tulevat muutoinkin kasvamaan, jos vesihuoltoalueita laajennetaan tuntuvasti ja mm. pitkiä linjavetoja joudutaan laitteineen rakentamaan eri puolille kuntia. Laitosten elinikä tarkastelu ja PTS:n (pitkän tähtäimen suunnitelma) teko on hyvä asia, jotta kunnissa voidaan varautua tiettyihin vesihuoltolaitosten investointeihin hyvissä ajoin. Informaation antaminen laitosten toiminnasta yms. laitosten asiakkaille on tärkeä asia ja siihen kehitettävät toimintamallit tulisivat olla kaikkia osapuolia palvelevia ja helpotoimisia.

Tarkemmat yksityiskohdat asetusluonnoksesta ja sen sisällöstä: liite

Toimivalta

hallintosääntö 29 §

Esittelijä

tekninen johtaja Matti Vesava

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää antaa lausuntonaan seuraavaa:

- 1) valtioneuvoston asetusluonnos vesihuollosta pitää sisällään tärkeitä kohtia, joiden kautta koko vesihuoltoaluetta tarkennetaan, tehostetaan ja parannetaan.
- 2) asetusluonnos kokonaisuutena tulee lisäämään kuntien, kaupunkien ja vesihuoltolaitosten työmäärää ja velvoitteita.
- 3) asetusluonnoksen kautta erilaisten vesihuoltolaitoksia koskevien suunnitelmien teko lisääntyy ja laitosten korjaus- ja rakentamismenot

kasvavat, joita silmällä pitäen valtion tulisi jakaa vesihuoltolaitoksille tulevaisuudessa enenemässä määrin korjaus- ja rakentamisavustuksia.
4) vesihuoltolaitos on hyvin tärkeä osa suomalaista infrastruktuuria ja siksi sitä pitää hoitaa, huoltaa ja ylläpitää hyvin ja asiallisesti: " puhdas vesi, maailman tärkein elintarvike ".

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

- - - - -